

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Górásza a z členov senátu JUDr. Vladimíra Maguru a JUDr. Sone Mesiarkinovej, v právnej veci navrhovateľky: **A. Ř.**, bývajúca v M., v dovolacom konaní zastúpená JUDr. V. Č., advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v M., proti odporcom: 1/ **M.D.S., s.r.o., M.**, IČO: X., 2/ **S.V.B.**, odporcovia 1/ a 2/ zastúpení JUDr. S. T., advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v M. a 3/ **R. L.**, bývajúca v M., **o určenie neplatnosti dražby**, ktorá vec sa viedla na Okresnom súde Martin pod sp.zn. 9 C 167/2005, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 13. marca 2007 sp.zn. 23 Co 323/2006, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Žiline z 13. marca 2007 sp.zn. 23 Co 323/2006 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie pojednávanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline (odvolací súd) rozsudkom z 13. marca 2007 sp.zn. 23 Co 323/2006 potvrdil rozsudok Okresného súdu Martin (súd prvého stupňa) z 27. apríla 2006 č.k. 9 C 167/05–176 a navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporcom 1/, 2/ a 3/ náhradu trov odvolacieho konania. Vo veci samej tak rozhodol podľa § 219 Občianskeho súdneho poriadku - zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (O.s.p.) majúc za to, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, i keď spočíva na nesprávnom posúdení otázky okruhu pasívne legitimovaných subjektov. Podľa odvolacieho súdu, keďže vydražená vec bola predmetom

bezpodielového spoluvlastníctva navrhovateľky a jej bývalého manžela, mal byť účastníkom konania i jej manžel. Ak ho navrhovateľka za účastníka konania neoznačila, bolo potrebné jej návrh na začatie konania zamietnuť z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd tiež uviedol, že vec prejednal v neprítomnosti navrhovateľky a jej zástupkyne, „lebo v čase pojednávania mu nebolo do spisu založené ospravedlnenie právnej zástupkyne, ktorá ospravedlnila svoju neúčast' z dôvodu práceneschopnosti (potvrdenie o PN bolo dané až po pojednávaní s tým, že bolo omylom založené do iného spisu).“

Proti rozsudku odvolacieho súdu navrhovateľka podala dovolanie, prípustnosť ktorého mimoriadneho opravného prostriedku vyvodzuje z ustanovení § 237 písm. f/ a g/ O.s.p. Podľa navrhovateľky vada konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. spočíva v tom, že odvolací súd prejednal vec v jej neprítomnosti a v neprítomnosti jej zástupkyne, hoci pre taký postup tu neboli zákonné podmienky. Jej zástupkyňa totiž faxovým podaním, doručeným odvolaciemu súdu ešte pred pojednávaním, požiadala o odročenie pojednávania z dôvodu jej náhleho onemocnenia. K žiadosti o odročenie pojednávania pripojila i kópiu potvrdenia ošetrojúceho lekára. Podľa navrhovateľky v konaní, z ktorého vzišlo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, bolo porušené aj jej právo, aby jej vec prejednal a rozhodol zákonný sudca. Túto vadu vidí navrhovateľka v tom, že kým o jej odvolaní vo veci samej rozhodol senát 23 Co, o odvolaní odporcov 1/ a 3/ proti uzneseniu súdu prvého stupňa z 3. augusta 2005 č.k. 9 C 167/2005-28 o predbežnom opatrení, vydanom v tejto veci, rozhodol iný senát, senát 5 Co. Podľa navrhovateľky o jej odvolaní vo veci samej mal podľa zákona č. 757/2004 Z.z. „ktorý upravuje pridelovanie vecí jednotlivým sudcom a senátom podľa rozvrhu práce“ tiež rozhodnúť senát 5 Co, „nakoľko nedošlo k takým prekážkam, v dôsledku ktorých by v zmysle § 51 vyššie uvedeného zákona mala byť pridelená vec inému senátu“. Navrhovateľka v dovolaní tiež tvrdí, že právo konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. jej bolo odňaté aj tým, že odvolací súd dospel k záveru, že návrh na začatie konania treba zamietnuť z iného právneho dôvodu než ustálil súd prvého stupňa. S týmto iným právnym dôvodom sa súd prvého stupňa, keďže svoje rozhodnutie založil na inom právnom dôvode, dosiaľ nezaoberal. Navrhovateľka z uvedených dôvodov navrhla napadnutý rozsudok, „ako aj rozsudok Okresného súdu Martin“ zrušiť a vec vrátiť „týmto súdom“ na ďalšie konanie.

Odporcovia 1/ a 2/ navrhli dovolanie navrhovateľky namietať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či jej opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré týmto opravným prostriedkom možno napadnúť, pretože dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu iba vtedy len pokiaľ to pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Ak dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, je prípustné len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Napokon, dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného vo veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.).

Navrhovateľkou napadnutý rozsudok nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 – 3 O.s.p., pretože ním bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, pričom odvolací súd v ňom nevyslovil prípustnosť dovolania. Napadnutému rozsudku odvolacieho súdu naostatok nepredchádza ani rozhodnutie dovolacieho súdu, ktorým by bol odvolací súd viazaný.

So zreteľom na obsah dovolania a na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu skúmať vždy, či v konaní nedošlo k závažným procesným vadám v zmysle § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie splnenia podmienok prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k procesným vadám v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania

sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a ak g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. pritom nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým dovolanie inak nie je procesne prípustné. Pre posúdenie existencie procesnej vady v zmysle uvedeného ustanovenia nie je významný subjektívny názor účastníka o tom, že v konaní došlo k niektorej z týchto väd, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté takouto vadou.

Navrhovateľka vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. nenamietala a v dovolacom konaní také vady ani nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Navrhovateľka namieta, že konanie je zaťažené procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

K odňatiu možnosti pred súdom konať malo podľa názoru navrhovateľky dôjsť predovšetkým tým, že odvolací súd prejednal vec v jej neprítomnosti a v neprítomnosti jej zástupkyne, hoci pre taký postup tu neboli zákonné podmienky.

Z obsahu spisu súdu prvého stupňa vyplýva, že odvolací súd 10. januára 2007 určil termín odvolacieho pojednávania na deň 13. marec 2007 o 9.30 hod. Predvolanie na toto pojednávanie zástupkyňa navrhovateľky, advokátka JUDr. V. Č., prevzala 20. februára 2007. Odvolací súd na pojednávaní konanom 13. marca 2007, ktoré začalo o 9.30 hod., konštatoval, že na pojednávanie sa navrhovateľka ani jej zástupkyňa, hoci boli riadne predvolané, nedostavili. Uznesením pojatým do zápisnice potom odvolací súd rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti navrhovateľky a jej zástupkyne a po oboznámení obsahu spisu a vyjadrení odporcov, resp. ich zástupcov, vyhlásil rozsudok.

Týmto postupom odvolacieho súdu bolo navrhovateľke a ňou zvolenej zástupkyňi odňaté právo konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Zúčastniť sa prejednávania právnej veci pred súdom je neodňateľným právom každého účastníka konania, a to v každom štádiu postupného procesu, pokiaľ zákon nestanovuje inak, ak na tomto svojom práve účastník trvá. Zákon v ustanovení § 101 ods. 2, druhá veta O.s.p. určuje len jednu výnimku z toho práva účastníka, za ktorej sa môže vec prejednať i v jeho neprítomnosti - t. j. ak riadne predvolaný účastník sa na pojednávanie nedostavil a nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania.

Na č.l. 220 spisu súdu prvého stupňa je úradný záznam spísaný tajomníčkou senátu 23 Co nasledovného znenia: „Dňa 13/03/2007 o 8.50 hod. som prebrala v pošte tunajšieho súdu aj faxové podanie s.z.: 6 Co 130/2006. Predmetné podanie predložila p. S. ako súrne JUDr. B., ktorá o 10.00 hod. zistila, že v jej podaní, ktoré obsahovali 2 strany sú zošité ešte iné ospravedlnenia na tento deň a to na pojednávanie JUDr. B. k s.z.: 23 Co/323/2006 pojednávanie o 9.30 hod. a 23 Co 365/2006 pojednávanie o 10. 30 hod.“.

Na č.l. 221 spisu je kópia faxového podania zástupkyne navrhovateľky z 13. marca 2007, ktoré podanie došlo súdu v ten istý deň o 8.39 hod. Predmetným podaním zástupkyňa navrhovateľky ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní odvolacieho súdu konanom 13. marca 2007 o 9.30 hod. „z dôvodu PN“. Tiež uviedla, že z dôvodu, že jej klientka sa zdržuje v zahraničí a nepodarilo sa s ňou nadviazať kontakt, žiada o odročenie pojednávania a určenie nového termínu jeho konania.

Na č.l. 222 spisu súdu prvého stupňa je založená fotokópia potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti zástupkyne navrhovateľky vystavené lekárom 13. marca 2007. Originál podania zástupkyne navrhovateľky z 13. marca 2007, ktorým žiadal o odročenie pojednávania, spolu s kópiou potvrdenia lekára, bolo odvolaciemu súdu doručené 15. marca 2007 (č.l. 223, 224 spisu súdu prvého stupňa).

Z uvedeného podľa dovolacieho súdu vyplýva, že zástupkyňa navrhovateľky svoju neprítomnosť na odvolacom pojednávaní odôvodnila svojou práceneschopnosťou a požiadala z tohto dôvodu o odročenie pojednávania. Aj keď dôvod uvedený účastníkom (jeho zástupcom) posudzuje vždy súd, a to v súvislosti s ďalšími právne a skutkovo významnými skutočnosťami, a môže teda prísť k záveru, že dôvod v žiadosti o odročenie pojednávania dôležitý nie je, choroba účastníka (jeho zástupcu) preukázaná lekársky uznanou práceneschopnosťou sa považuje za dôležitý dôvod odročenia pojednávania podľa § 101 ods. 2 O.s.p. (porovnaj R 31/1995).

Ospravedlnenie neúčasti a žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu boli odvolaciemu súdu doručené pred začatím pojednávania. Ak teda odvolací súd prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti navrhovateľky a jej zástupkyne, odňal im možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že včas podané ospravedlnenie neúčasti a žiadosť o odročenie pojednávania boli v dôsledku omylu iného pracovníka súdu predložené vec prejednávajúcemu senátu až po prejednaní veci. Pod pojmom postup súdu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba totiž rozumieť nielen postup senátu a predsedu senátu (samosudcu), ale aj faktickú činnosť súdu v širšom slova zmysle, vrátane činnosti kancelárie súdu vykonávajúcej určité úkony v rámci jej pôsobnosti, ak sa táto činnosť následne premietla do vadného postupu vec prejednávajúceho senátu alebo predsedu senátu, prípadne iného orgánu súdu povereného určitými úkonmi v občianskom súdnom konaní tak, že účastníkovi konania bola v dôsledku toho odňatá možnosť konať pred súdom v rozsahu jeho oprávnenia daného mu zákonom (porovnaj napr. rozhodnutie dovolacieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod por. č. 25/1996).

Procesná vada podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. zakladá prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline zrušil (§ 243b ods. 1 časť vety za bodkočiarkou O.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 prvá veta O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Podľa dovolacieho súdu ale konanie odvolacieho súdu nie je postihnuté aj vadou podľa § 237 písm. g/ O.s.p., ktorú navrhovateľka v dovolaní tiež vytýka tvrdiac, že vec v odvolacom konaní neprejednal zákonný sudca (senát, ktorý predtým rozhodoval o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o predbežnom opatrení).

Prideľovanie vecí jednotlivým senátom (samosudcom) sa podľa Rozvrhu práce Krajského súdu v Žiline na rok 2006 (v ktorom roku vec napadla na uvedený súd) uskutočňovalo náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 51 ods. 1 zák. č. 757/2004 Z.z.). Ten istý senát by mohol rozhodnúť o odvolaní vo veci samej aj o odvolaní proti rozhodnutiu o návrhu na predbežné opatrenie iba vtedy, ak okresný súd rozhodol o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v štádiu, keď už bola vec pridelená na rozhodnutie o odvolaní vo veci samej konkrétnemu senátu (bod II.2, písm. f/ Rozvrhu práce Krajského súdu v Žiline na rok 2006). O taký prípad však v danej veci nešlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. septembra 2008

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

